

Družbe za ravnanje z odpadno embalažo pričele omejevati prevzem odpadne embalaže ali jo v celoti prenehale prevzemati.

DO KONCA LETA BO NA DVORIŠČIH KOMUNALNIH PODJETIJ OSTALO DO 40.000 TON NEPREVZETE KOMUNALNE ODPADNE EMBALAŽE

Ljubljana, 5. junija 2018 – Čeprav so družbe za ravnanje z odpadno embalažo skladno s predpisi obvezane prevzeti določen odstotek embalaže, dane na trg, so nehale prevzemati odpadno embalažo v deležu, kot to določa sklep Vlade RS iz junija 2017. Kot razlog so navedle sodbo Upravnega sodišča, ki je januarja 2018 odločilo, da družbi Interseroh ni treba prevzemati embalaže v deležu dane embalaže na trg, pač pa v točno določeni količini, kolikor jo na trg dajo podjetja v njeni shemi.

V primeru neukrepanja vlade bo po ocenah Zbornice komunalnega gospodarstva in Računskega sodišča RS do konca leta ostalo več kot 40.000 ton odpadne embalaže, kar predstavlja resno okoljsko grožnjo. Zbornica je o stanju obvestila Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor ter na Ministrstvo za okolje in prostor naslovilo zahtevo po takojšnjem ukrepanju, sedaj pa apelira neposredno na Vlado Republike Slovenije, da nemudoma sprejme urgentne ukrepe za ureditev alarmantnega stanja.

V Sloveniji svetovni dan okolja 5. junij, ko države po vsem svetu predstavljajo primere dobrih praks zmanjševanja odpadne embalaže, letos obeležujemo povsem drugače. Sistem ravnanja s komunalnimi odpadki, ki smo ga dolga leta v evropskem prostoru predstavljali kot primer dobre prakse, je tik pred razpadom. Neučinkovit sistem ravnanja z odpadki, kateremu smo priča že desetletja, je dosegel nov vrh z grožnjo razpada sistema ravnanja z odpadno embalažo in odpadnimi nagrobnimi svečami.

V minulem tednu so številna komunalna podjetja s strani nekaterih družb za ravnanje z odpadno embalažo prejela pisno obvestilo, da bodo le-te pričela omejevati prevzem odpadne embalaže ali jo v celoti prenehale prevzemati. Neredno prevzemanje odpadne embalaže se je začelo že v letošnjem januarju in se stopnjevalo do te mere, da je na dvoriščih komunalnih podjetij danes skoraj 6.000 ton odpadne embalaže in več kot 1.200 ton odpadnih nagrobnih sveč, ki jih družbe za ravnanje z odpadno embalažo in nosilci skupnega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami niso prevzele.

»Ob takem ravnanju družb za ravnanje z odpadno embalažo in glede na oceno Računskega sodišča lahko pričakujemo, da bo na dvoriščih komunalnih podjetij letos ostalo do 40.000 ton embalaže. To pa predstavlja resno potencialno ekološko

katastrofo za celotno državo,« je dejal **Sebastijan Zupanc**, direktor Zbornice komunalnega gospodarstva.

V Zbornici komunalnega gospodarstva so opozorili, da trenutne razmere povzročajo škodo vsem vpletenim v procesu zbiranja odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč.

Komunalna podjetja se srečujejo z izjemno prostorsko stiskto. Zaradi kupov neodpeljane odpadne embalaže, ki jo mnoge komunale skladiščijo kar poleg svojih upravnih stavb, se podjetja srečujejo s sanitarno-higienskimi težavami. Nепrevzem odpadne embalaže povzroča dodatne stroške komunalnim podjetjem. Poleg tega je nadaljnje spodbujanje ločenega zbiranja odpadkov s strani komunalnih podjetij ogroženo, saj jim boljši rezultati ločenega zbiranja odpadkov zgolj povzročajo »težave«.

Zbornica komunalnega gospodarstva je Ministrstvo za okolje in prostor v preteklosti že večkrat pozvala, da razmere uredi, tokrat pa naslavlja svoje zahteve na Vlado Republike Slovenije, in sicer:

- **da z interventnimi ukrepi nemudoma zagotovi odstranitev nakopičene odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč pri izvajalcih javne službe zbiranja odpadkov in nadaljnje tekoče prevzemanje teh odpadkov;**
- **da prepreči morebitno kaznovanje komunalnih podjetij zaradi nepravilnega (nelegalnega) skladiščenja s strani DROE neprevzete komunalne odpadne embalaže (kot se je dogajalo lansko leto);**
- **da naloži Ministrstvu za okolje in prostor vzpostavitev sistema deljene odgovornosti za odstranjevanje ločeno zbrane komunalne odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč ter redni odvoz teh odpadkov od komunalnih podjetij;**
- **da uredi zakonodajo na področju odpadne embalaže in odpadnih nagrobnih sveč tako, da bo sistem operativen in vzdržen za vse deležnike v procesu odstranjevanja teh odpadkov ter okoljsko sprejemljiv.**

V Zbornici komunalnega gospodarstva so se odločili nasloviti zahtevo na Vlado RS, saj so pristojno ministrstvo v preteklosti o tem problemu že večkrat opozarjali.

Izvajalci javnih služb imajo od leta 2009 stalne težave s predajo embalaže, z izjemo druge polovice leta 2017, ko je zaradi spremembe uredbe o odpadni embalaži prevzem odpadne embalaže s strani DROE potekal nemoteno. Vendar se s tako množičnim zavračanjem prevzema embalaže še niso nikoli srečali. Za primerjavo – v letu 2016 je na dvoriščih komunalnih podjetij ostalo približno 6.000 ton odpadne embalaže, pri čemer so bili kupi embalaže vidni skoraj iz veselja.

Povsem enako je tudi z nagrobnimi svečami, ki ostajajo na dvoriščih komunalnih podjetij. Danes je na dvoriščih komunalnih podjetij preko 1.200 ton odpadnih sveč,

za katere nosilci skupnega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami ne zagotovijo predelave.

»Sistem za ravnanje z odpadnimi nagrobnimi svečami je dobro zastavljen, vendar žal v praksi ne deluje. Po uredbi bi morali glede na velikost pokopališča Žal imeti na voljo 140 m³ za skladiščenje odpadnih sveč. Zaradi nedelujočega sistema smo zgradili 400 m³ velik prostor, kar je skoraj trikrat večji prostor. Občasno se na tem skladišču nahaja 800 m³ odpadnih sveč, trenutno pa jih skladiščimo za 600m³. To predstavlja resno požarno nevarnost, poleg tega pa kazi in uničuje našo kulturno in naravno dediščino,« je povedal **Robert Martinčič**, direktor javnega komunalnega podjetja Žale.

ZAKONODAJA NE ZAGOTAVLJA UČINKOVITEGA SISTEMA RAVNANJA Z ODPADNO EMBALAŽO

Ključni razlog za nastalo situacijo je pomanjkljiva zakonodaja, ki ne zagotavlja učinkovitega sistema ravnanja z odpadno embalažo in vanj ne vključuje vseh proizvajalcev embalaže. Do danes so stroške za ravnanje z embalažo plačevali zgolj zavezanci, ki so letno dali na trg več kot 15 ton embalaže. Po oceni Računskega sodišča to pomeni, da za več kot 53,2 odstotkov embalaže ni bilo plačanega odstranjevanja.

Zaradi pomanjkljivega nadzora so se v sistemu ravnanja z odpadno embalažo in odpadnimi nagrobnimi svečami uveljavile številne neposlovne prakse, s katerimi so se deležniki skušali izogniti svojim obveznostim.

V zvezi z (ne)prevzemanjem embalaže tako kot v preteklosti ni problematična odpadna embalaža, sestavljena iz materialov, ki imajo tudi kot odpadni materiali razmeroma veliko vrednost, pač pa embalaža, za odstranjevanje katere je potrebno plačati, da je ustrezno reciklirana ali predana v snovno/energetsko izrabo.

Podobno je tudi pri prevzemanju odpadnih nagrobnih sveč. Ker obstoječa zakonodaja trenutno ne določa deležev za prevzem, lahko nosilci skupnih načrtov ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami kadarkoli odpovedo prevzem nagrobnih sveč. Zato ni mogoče vzpostaviti kontinuirane predelave odpadnih sveč. Nepravilnosti se zaveda tudi Računsko sodišče, ki je v lanskem letu opravilo revizijo delovanja te sheme.

Zbornica komunalnega gospodarstva je o zavračanju prevzema komunalne odpadne embalaže s strani družb za ravnanje z odpadno embalažo in odpadnih nagrobnih sveč s strani nosilcev skupnega načrta ravnanja z odpadnimi nagrobnimi svečami obvestila tudi Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor.

Za več informacij se obrnite na:

Sebastijan Zupanc, direktor
Zbornica komunalnega gospodarstva
Dimičeva ulica 13, 1504 Ljubljana
t: 01 5898 238 **f:** 01 5898 100
e: sebastijan.zupanc@gzs.si
w: www.gzs.si/zbornica_komunalnega_gospodarstva